

μάγκας

Δευτέρα, 8 Ιουλίου 2013

10:07 πμ

87

Τις ο μάγκας

Μάγκας, προφέρεται Μάνγκας — άλβ. οπλοφόρος, ταρτούφος, πολύπειρος, πονηρός {15-20 μάγκες αποτελούσαν ένα μπουλούκι ή τάγμα} το οποίο κατά την επανάσταση του 1821 ήταν στρατιωτικό σώμα.

Λ. Ζώη Λεξικόν Ιστορικών και Λαογραφικών Ζακύνθου.

Ετυμολογικά

[ΕΤΥΜ. < μάγκα (η) «ομάδα άτάκτων πολεμιστών επί Τουρκοκρατίας» < τουρκ. manga < ισπ. manga «ομάδα οπλισμένων ανδρών» < λατ. manika «μανίκι» (επειδή υπήρχε η συνήθεια να δίνονται σε ευγενείς ιππότες τα μανίκια των κυριών τής αυλής)].

171 Μπαμπινιώτη - Λεξικό της νέας ελληνικής γλώσσας - Β' έκδοση 2005

Στα τουρκικά λεξικά η λέξη manga = ενοπλη ομάδα,

mango, ὄνις, m. μάγγανον,

I. a dealer, monger in slaves or wares, to which he tries to give an appearance of greater value, by adorning them (post-Aug.): "mangones quicquid est quod displiceat, aliquo lenocinio abscondunt, etc.," Sen. Ep. 80, 9: "milia pro puero centum me mango poposcit," Mart. 1, 58, 1: "non puer avari sectus arte mangonis, Virilitatis damna maeret ereptae," id. 9, 7, 4; Plin. 24, 6, 22, § 36: "mangones, qui colorem fuco mentiuntur," Quint. 2, 15, 25: "non a mangone petitus quisquam erit," Juv. 11, 147.—Also, a furbisher, polisher, etc.: "gemmarum," Plin. 37, 13, 76, § 200; 12, 20, 43, § 98; 23, 1, 22, § 40; cf. Sillig. ad Plin. 34, 8, 19, § 79.

Slavery. Ancient

THE SLAVE MARKET IN ROME

N. Y. PUBLIC LIBRARY
PICTURE COLLECTION

feedLOL.com make you relax instantly

«μαγγανεύω» συγγ. χφ ίρλ. meng (δόλος, άπατη), mengach (προδότης, άπατεών)> μάγκας , παλ-πρωσ. manga (αύλοκόλαξ), σανσκρι. mafiju-h, mafi-jha-h (γόης, άξιέραστος)- Αρχ. λατ. mango (μεταπράτης, σωματέμπορος) είναι δάνειον εκ της Ελληνικής. ιαπ. *mang- (εξωραΐζω, στολίζω, παρουσιάζω τι ως ώρα Τον διά τσαρλατανισμών αρχικώς όμως έαήμ. ζυμώνω) (*mag- (μεχά έρρίνου), γερμ. *mak-έν τφ παλ-γερμ. mahhon (ποιώ) κλπ.' ή πρωχαρχική σημασία είναι 1) το ζυμώνειν, κατασκευάζειν έκ πηλού (βλ. μάγειρος, μάγενς, μαγίς, μάσσω), μαγεία = θρησκεία (θεολογία) των Μάγων. 2) ή μαγική τέχνη.

[1] Ιταλικά «fare il mangia» σημαίνει κάνω τον γενναίο, σχεδόν επιθυμώ να φάω, να καταπιώ κάποιον. Κατά την παράδοση το ομοίωμα που χτύπαγε την καμπάνα του πύργου του ρολογιού της Σιένας έμοιαζε σαν να φοβερίζει τον κόσμο. Η ρίζα της λέξης είναι το ρήμα mangiare=τρώω (πρφ.μαντζιάρε με δασύ τζ). Προφανώς ήλθε στα ελληνικά απο το διάβασμα του «ng» (μανγκιά, μαγκιά) και όχι το ακρόαμα της λέξης. πβλ . μας πουλαει μαγκιά = μας κανει το μαγκα

ΦΡΑΣΕΙΣ :

- **Μαγκιά, κλανιά και κώλο κουβαρίστρα.**

[Διαθέτει] μαγκιά (δηλ. κανει το μαγκα) , [αλλά] κλάνει και [στριφογουρίζει τον] κώλο [του σαν] κουβαρίστρα.

Δηλ. μου κανει το μαγκα αλλα είναι δειλος και "κουνιστός", κίναιδος.

- **Μάγκα μου!** σαν προφωνηση αναλογη με **το φίλε μου, δικέ μου , βρε αδελφέ.**

- **Μαγκιά του.** Είναι της δικαιοδοσιας του και της ινακοτητάς του.

Μάγγιψ ή Μάγγιπος

αλλου ως μάγκιψ ή μάγκιπος

ΣΗΜΑΣΙΑ:

Αρτοποιός - Φούρναρης

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΑ:

Στο Βυζάντιο οι μάγκιπες αποτελουσαν ιδαιτερο κεφάλαιο (το 18ο) στο Επαρχικόν του Λεοντος του Σοφου, αρτοποιοί

(κεφ. ΙΗ'). Τό Εργον τούτων, καλουμένων ενταύθα καϊ μέ τό λατινικόν όνομα «**μάγκιπες**», δέν περιωρίζετο μόνον είς τήν κατασκευήν και πώλησιν του άρτου, αλλα εξετεινετο καϊ είς τήν άλεισιν του προς τοϋτο χρησιμοποιοιμένου σίτου (βλ. εικόνα παρακάτω). Λόγω της σπουδαιότητας του επαγγέλματος των δια τας ανάγκας της κοινωνίας οί αρτοποιοί απήλαυον ιδιαζούσης ευνοίας εκ μέρους του Κράτους, απαλλασσόμενοι τόσον αυτοί όσον και τα διά την κίνησιν τών άλευρομύλων χρησιμοποιοιόμενα ζώα από πάσης λειτουργίας ως αν άπερισκόπτως τόν αρτον έργάζωνται (ΙΗ' 2). η παραγραφος ΙΗ 3 οριζε τους ορους εκατάστασης του **μαγκιπειου** για να αποφευγεται ο κινδυνος πυρκαιάς.[39,123]

Οι **μάγκιπες** ηταν διαφορετικοί απο τους **φουρνιτάριους** που εψηναν φαγητά και γλυκίσματα. [160,184]

ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΑ

ΙΕ ριζ. μαγ- των λεξεων μάζσω, μάζα, διότι ή κατασκευή άρτου ήταν αρχικά τό κύριο εργο του μαγειρου, μάκτρα (σκάφη ζυμώνματος) > λατ. magis, γεν. magidis), μαγεύς (ζυμωτής)· (ζυμώνω), < έλλ. μάσσω (ρΑ. λ.). [261,591] αν και ο Κριαράς το ετυμολογει από το μάγκιψ το <λατ. manceps. Η λέξη από τον τον 4ο αιώνα[1]

manceps , ἴρις, m. manus-capio,

I. a **purchaser of any thing at a public auction, a renter, farmer, contractor**, etc. (syn.: redemptor, exactor).

I. Lit.: manceps dicitur, qui quid a populo emit conducitve, quia manu sublata significat se auctorem emptionis esse: qui idem praes dicitur, Paul. ex Fest. p. 151 Müll.: "postremo ne in praedae quidem societate mancipem aut praedem ... reperire potuisti," Cic. Dom. 18, 48: "si res abiret ab eo mancipe, quem ipse apposuisset," contractor for building, Cic. Verr. 2, 1, 54, § 141: "hominis studiosissimi nobilitatis manceps fit Chrysogonus," the purchaser, id. Rosc. Am. 8, 21: "mancipes a civitatibus pro frumento pecuniam exegerunt," the contractors with the government, farmers, id. Div. in Caecil. 10, 33; id. Dom. 10, 25: "nullius rei neque praes neque manceps," Nep. Att. 6, 3: "aliquis praevalens annonam flagellet," i. e. a forestaller, speculator, Plin. 33, 13, 57, § 164: "sutrinae," a keeper of a stall, id. 10, 43, 60, § 122; Plin. Ep. 3, 19: "operarum," one who hires laborers to let them out again, Suet. Vesp. 1; "itinerum fraude mancipum et incuria magistratuum interrupta," a farmer of the revenue, farmer-general, Tac. A. 3, 31: "VIAE APPIAE," Inscr. Orell. 3221.—

II. Transf.

A. A surety, bondsman, bail, = praes: "ego mancipem te nihil moror," Plaut. Curc. 4, 2, 29.—*

B. One who hires people to applaud: "conducti et redempti mancipēs," Plin. Ep. 2, 14, 4.—*

C. The owner, proprietor, or possessor of a thing: "deus et manceps divinitatis," Tert. Apol. 11.—

D. A master, chief: carceris, i. e. jailer, Prud. στεφ. 5, 345; Tert. de Spect. 10.

Κατ'αυτην την εννοιαν ήταν αξιοπρεπες επαγγελμα.

ΣΥΝΩΝΥΜΑ :

Φουρνιάριος = Ζαχαροπλάστης

ΠΑΡΑΓΩΓΑ:

Μαγγανευτής

2 ό άπατων διά μαγγανειών, αγύρτης, γόης, ταχυδακτυλουργός, άπατεών. Έκ του μαγγανεύω, (μάγγανον)· ως μτβτ. εξαπατώ διά ταχυδακτυλουργιών || γοητεύω, μαγεύω, ματιάζω. 1) ως άμεταβ, μετέρχομαι ταχυδακτυλουργικά τεχνάσματα η καϊ μαγγανευτικά μέσα, θέλγητρα, φίλτρα. Έκ του μαγγανον, τό· πάν μέσον μαγγανείας, θέλγητρον, φίλτρον, πάν μέσον διά του οποίου εξαπατά τις ή μαγεύει (γοητεύει) || συσκευή ταχυδακτυλουργού, άγύρτου.

|| = γάγγαμον (= δίκτυον κυνηγετικών). Πβ. Δόλος= δόλωμα συγγενευει με την εξαπάτηση.

ΠΟΙΗΣΗ

Για μας, το ματωμένο σίδηρο
και τριπλά εργασμένη προδοσία.
Για μας η αυγή στο χάλκωμα
και τα δόντια τα σφιγμένα
ως την ώρα την ύστερη
ο δόλος και τ' αόρατο **γάγγαμο**.

Οδ. Ελύτη - Αξιον Εστι

Ετυμολογία

1. από τη μάγκα
Ενωμοτία άτακτων πολεμιστών (Αλβ.)
2. από το Λατινικό mango, -onis

Δουλέμπορος που στολιζε τους δουλους για να τους μοσχοπουλήσει. Ηγουν απτεώνας. Αναφ. Πλινιος ο πρεσβύτερος, Κουιντιλιανός, Σενέκας.

3. από το μαπίκα κατά τον Γ. Μπαμπινιώτη με την ερμηνεία ότι υπήρχε η συνήθεια να δίνονται σε ευγενείς ιππότες τα μαπίκια των κυριών της αυλής.

Ο Μπαμπινιώτης κανει για πολλοστή φορά τον εφευρέτη λεξεων αγνοώντας ότι το k δεν υπαρχει στην λατινικη γλώσσα και οτι μαγκες οπωσδήποτε δεν ηταν ευγενεις .

<p>jūventus, ūtis, θ. (juvenis) 4) νεότης, α) ή νεανική ηλικία· β) = ήνεολαία, οί νέοι, μάλ. ως στρατ. τέχν. όρος = ή ηλικία· οί έν ηλικία όντες, οί προς πόλεμον επιτήδειοι· (οί τε adolescentes και οί viri)· princeps juventutis, ό ιππότης,</p>	<p>πρός τινι, παρά τι: j. murum έγγυς του τείχους· (Τάκ.) j. libertatem = παρά τοίς έλευθέροις λαοίς. έντ. μετφ. = παρακλησίως, όμοίως τινί, έξ' ύσου τινί· 2) εύθως μετά τι ή μετά τινα· juxtim, έπίρ. (άρχ. και μ.) = juxta.</p>
--	---

K

<p>K, k, έν τή παλαιότατη γλώσση ήν γράμμα του φθόγγου K, του C όντος γράμματος του φθόγγου G· ότε έξ ύστερον εισήχθη εις την γραφήν τό γράμμα</p>	<p>G, τό μέν C αντικατέστησε τον φθόγγον K, τό δέ K διέμεινε έν χρήσει μόνον έν τισι συντόμωις γεγραμμέναις λέξεσιν· οίον K = Caeso, K ή Kal = Calendae.</p>
--	---

L

<p>L, συντόμωις σημ. τό προωνόμιον Lu-cius Λεούκιος· ώς άριθ. δέ σημείον = 50. lābārum, i. ού. (έκ του βρετανικού lab, αλρω), λ ά β α ρ ο ν, ή από Κωνσταντίνου του μεγάλου σημαία των Βυζαντινών αυτοκρατόρων.</p>	<p>lābea, ae, θ. (άρχ.) = labium. Labeātes, tium, ή -tae, ārum, á. πλ. Λαβεάται, λαός προς άρκτον της Μακεδονίας· έντ. Laveātis, Ydis θ. έπίθ. Λαβεάτις, terra, palus. lābēcūla, ae, (ύποκορ. του labes),</p>
--	---

Προκειται για το λατινικό **MANICA** που σημαίνει μανίκι και μάνικα = υφασματινός σωλήνας αντλησης ή απαντλησης νερού.

manica

Σημειώνεται κατά επέκταση **ομάδα ενόπλων** που παρατάσσονταν στα άκρα του στρατευματος (λεγονταν και Ale = πτερυγές επειδή ήταν στα άκρα). Σήμερα στα Ιταλικά una manica di birboni σημαίνει ένα στίφος αλητών, ένα τσούρμο μπαγαμπόντηδων, τσαρλατάνων.

Vocabolario Etimologico della Lingua Italiana - Ottorino Pianigiani.

μαγγανον" μαγγανεύω' συγγ. τω ίρλ. meng (δόλος, άπατη), mengach (προδότης, άπατεών), παλ-πρωασ. **manga** (αύλοκόλαξ), σανσκρ. mafiju-h, mafi-jha-h (γόης, άξιέραστος)· χό λα χ. mango (μεταπράτης, σωματέμπορος) είναι δάνειον εκ της Ελληνικής" *mang- (εξωραΐζω, στολίζω, παρουσιάζω τι ως ώραιον διά τσαρλατανισμών αρχικώς όμως σημ. ζυμώνω βλ. φράσεις) (*mag- (μεχά έρρίνου), γερμ. *mak-έν τφ παλ-γερμ. mahhon (ποιώ) κλπ.' έν πασι χοϋχοις ή πρωχαρχική σημασία είναι ή του ζυμώνειν, καχαακευάζειν έκ πηλού (βλ. μάγειρος, μαγενς, μαγίς, μάσσω). μαγεία, ή (μαγεύω) ή θρησκεία (θεολογία) των Μάγων

2) ή μαγική τέχνη.

μαγειρεΐον, τό (μάγειρος)· τόπος μαγειρεύματος, κατάσταση όπου παρατίθενται μαγειρευμένα φαγητά, ξενοδοχείον φαγητού, κν. **Μαγειριό ή μαγέρικο**.— Η οί Μακεδόνες μαγειρείον ωνόμοζον και τήν χύτραν, τον λέβητα. μαγειρεύω (μάγειρος)· ως καΐ νδν, μαγειρεύω, ψήνω φαγητόν.

2) κρεουργώ, κόπτω, τεμαχίζω, κρέατα ως κρεοπώλης. μαγειρικός, ή όν (μάγειρος)· κατάλληλος (αρμόζων) διά μάγειρον, ή διά μαγειρικήν || επί προσ., έμπειρος εις τήν μαγειρικήν 9κν. Σεφ<γαλ. Chef || ως οϋς. τό θηλ. ή μαγειρική (ένν. τέχνη). Έξ αύχοϋ τό μαγειρικός, επίρ. του προηγ.· κατά τόν τρόπον του μάγειρου, μετά μαγειρικής έπιτηδειότητος, τεχνηέντως, καλλιτεχνικώς. μάγειρος, δ· 8,χι καΐ νυν, ό μάγειρος, «μάγερας» 1J κρεουργός, κρεοπώλης, χασάπης.

Ετυμολογία

ριζ. μαγ- χών μάσσω, μάζα, διότι ή καχασκευή άρτου ήτο αρχικώς τό κύριον εργον του μαγείρου (έν τη δωρ. διαλ. καΐ μάγιρος). Πρβλ. **μαγίς** (=ζυμαρικόν, πλακούς), μάκτρα (σκάφη ζυμώματος) Λατ. MAGIS, γεν. magidis), **μαγεύς** (ζυμωτής)· παλ-ιρλ. maistre (γαυλός, καρδάρη), μεα-ιρλ. maistir (κτυπώ τό βούτυρο, βουτυροποιώ), bret. meza (ζυμώνω), gall, maedd (παλεύω, ζυμώνω μέ τούς γρόνθους μου), ... , έλλ. **μάσσω** (pA. λ.). μαγεύμα, χό (μαγεύω)· τέχνασμα μαγευτικής τέχνης ή καΐ τό αποτέλεσμα || έν χφ πληθ. **μαγεύμα**· τα=βέλγητρα, φίλτρα, **μάγια, μαγικά**, ξόρκια || πάρα Πλουτ., λέγεται καΐ επί τροφής παρεσκευασμένης μετά τέχνης. (κν. Σπεσιαλιτέ)

μαγεύς, -έως,·, ρ. (μάσσω): ό ζυμωτής αλλα και άπομάττων, ό σπογγίζων.βλ.

ποδόμακτρον = χαλακι της πόρτας, **ρινομακτρον** = μυξομαντηλο

Φράσεις

Κατι μαγειρευεται

τεκταινεται, γινεται εν κρυπτω, συνομωτειται.

Ο μάγειρας μαγειρεύει και ο κάπηλος (κάπελας, ταβερνιάρης) καπηλεύεται.

Το καπηλεύομαι ενέχει την έννοια της απάτης της εκμετάλλευσης πβλ. Πατριδοκάπηλος. Πάντα ταύτα καθόλου ευπρεπή ή ηρεποντα. Ο μάγκας σε καμιά περίπτωση δεν είναι ευυπόληπτο άτομο.

Μαγειρική του διαόλου

Όποιος στην ξέρα περπατεί και θάλασσα γυρεύει, ο διάβολος 'πό πίσω του **κουκιά του μαγειρεύει**.

Σε άλλη εκδοση

Όποιος στην ξέρα περπατεί και θάλασσα γυρεύει, ο διάβολος του κώλου του κουκιά του μαγειρεύει.

Μάγος εισαι;

Πως το βρήκες; Το μαντευσες, το προφήτεψες.

Του κανουνε μαγια

Μαγγανειες πχ. Καταδεσμούς ή δεσιματα ή κομπώματα, καρφωματα ή καταπασαλευσεις, 207.1468

Άλλος μαγκας

Η Π. Δελτα ονόμαζε **Μάγκα** τον σκύλο και ηρωα του μυθιστορήματός της «Ο Μάγκας» . Ο εγγονος της Αντώνης Σαμαράς πουλάει μαγκιά, δεν υπογραφει και μετα επιστρεφει ως **κύων επί το ίδιον αυτού εξέραμα**.

Συνώνυμα

- Ρεμπέτης
Ru beit> rumbayat = τερατισχα , πλανόδιος στιχουργος και μετεπειτα αλητης, κατι σαν τους τροβαδούρους αλλά όχι αριστοκρατικός.
- Ρέμπελος
Από το Ιταλικο Ribellione = εξεγερση πβ Δ.Ρωμα «Το ρεμπελιό των ποπολάρων»
- Τσακπίνης
Ατακτος, αλητης από το Τουρκ. çarkin
- αγυιοπαις,
- χαμινι,
- τσογλάνι (ις oğlan, προφ. Ιτς ογλαν, εσω παιδι, εσωτερικος μαθητης που όταν είναι αδειούχος ξεσπά σε αταξίες) , ή τσογλανος
- Αλάνης ή αλάνι
Πβ. Ειμαι μαγκας και αλάνης κι' από γκόμενα χαρμάνης η μπήκα στον τεκέ χαρμάνης
- Νταής
από το τουρκικο dayi = εκ μητρός θείος, μπαρμπας = προσωπο σεβασμιο αλλά και αυταρχικο.
Πβλ. Μας κανει το νταη ή μας πουλάει νταηλικι.
- Ντελμπεντέρης
Από το τουρ, delbeder, ανοιχτόκαρδος, λεβέντης, αλλά για τους Ελληνες της Τουρκίας: αλήτης, τυχοδιώκτης.
- Κουτσαβάκης
Συνηθισμένα στην εμφάνιση του μάγκα-**κουτσαβακη*** ήταν το μακρύ μουστάκι, τα μυτερά παπούτσια με γυρισμένες μύτες, το καβουράκι με τη **χλιψη***, το ριγέ παντελόνι και το κομπολόι ή **μπεγλέρι**. Στη μέση φορούσαν τυλιχτό ζωνάρι, κυρίως για να κρύβουν τα μικρά όπλα -μαχαίρια και τη **διμουτσουνη***- που κουβαλούσαν. Περπατούσαν με ιδιόρρυθμο τρόπο, σα να κουτσαίνουν - από κει και το κουτσαβάκης, φοράοντας μόνο το ένα μανίκι απ' το σακάκι. Ίσως για να κρύβει τη διμουτσουνη* Το **ζωνάρι** ήταν αρκετα μακρυ. Όταν καθοντουσαν στον καφεéné το αφηνα να σερνεται με επιμελημενη αφελεια στο πάτωμα. Επεδιωκαν να τους ποτησει καποιος για να βρουν αφορμη για να τσακωθουν. Πβλ. Την φράση **εχει απλωμένο το ζουνάρι του για καβγά**.
Στους κουτσαβάκηδες έβαλε αγριο χέρι ο τοτε διευθυντης της Αστυνομιας

Μαιρακτάρης. Αφου πρώτα τους εξευτελισε ξυριζοντας τους το μισο μουστακι και κοβοντας τους το κρεμαμενο μανικι του σακακιού. Οι πιο πολλοι κλειστηκαν φυλακη και οι απογονοι του κ. Διευθυντου εγιναν ταβερνιαρηδες και προμηθευτες της Καραμανλικης Αυλης.

-
- * **Κουτσαβάκι** από το κοντοβρακι η κουτσοβρακι που φορουσαν οι παλαιοι νταήδες. Δες και Κουκουλέ 165 ΒΒΠ σελ. 286, 498
  - * **μπεγλέρι** κομπολόι
  - * Οι κουτσαβάκηδες δεν κουτσαϊναν, αλλα εγερναν επειδη υποτιθεται ότι τους βάραιναν τα σιδεрика. Το προθεμα κουτσο- < κοψός δεν σημαινει μονο τον χωλο, απανταται συχνα για να δηλωσει το σμικροτερον του μεγεθους **ΚΟΥΤΣΟ**δόντης, **ΚΟΥΤΣΟ**φλέβαρος, **ΚΟΥΤΣΟ**περνώ κλπ.

  - * **Χλίψη** από το θλίψις. Μαυρη πλατειά ταινία στο καπελλο εις μνημην των θυμάτων του.
  - * **Διμουτσουνη**= ή δίκανη πιστόλα. Λάθος ό Καπετανάκης λέει ότι στό διμούτσουνη εννοείται ή κάμα, ή αμφιστομος μάχαιρα. Ο όρος αμφίστομος ή τό στόμα δε σήμαινε ποτέ τήν κόψη τοῦ μαχαιριού στή γλώσσα της πιατσας. Από το Ιταλικο **muso** > **μουσούδα** > **μουσουδι** = **στόμα**, ρυγχος ζώου καί **στομιο** έχουν μόνο τά πυροβολα όπλα πχ. τό κανόνι, τό ντουφέκι, ή πιστόλα. Πρβλ. Wolf Birman - Η Μπαλάντα του οπερατέρ - από **στόμια** βγαίνει η δύναμη κι όχι από τα στόματα. Πιθανον να ηταν κατι σαν τη σικελική **λουπάρα** της μαφιας. Κοντοκανη και δικανη караμπина, με κομενο κοντακιο. Βλ. εικονα [1](#) . Στα τουρκικα **τσιφτές** θα πει διπλος και σημαινει ένα λαικο (πνευστο μουσικο οργανο με δυο αυλους), αλλά και το δικαννο . Πβ «σαν παρει ο **τσιφτες** φωτια κι αναψει το καψουλι ο κυνηγος την περδικα την εχει στο σακουλι» . Ο φέρων τον τσιφτέ ισως να λεγονταν, κατα συνεκδοχη, **τσιφτης**: ενοπλος ή και ευέξαπτος. Αν και ο Παπαζαχαριου το ετυμολογει **ως αυτος που αξιζει για δύο**. Εχουμε συχνα συνεκδοχες από τα οπλα ο Λ. Μαβιλης ηταν το πρώτο σπαθι στην Αθηνα, Ο Λουκου λουκ είναι το πιο γρηγορο πιστόλι του West και αλλα οργανα: ο Βυρων Κολάσης είναι το πρώτο βιολι της Κρατικής ορχήστρας.

Τραγουδια

- Μαγκας βγηκε στο σεργιανι
- Εμαθα πως εισαι μαγκας
- Στησανε καβγα δυο μαγκες για να κανουν ματσαράγκες
Και αλλα.

Εικονες

1

Λουπάρα (Λυκαινα)

2

Μπεγλέρι ή κομπολόι

3

Ζουνάρι απλωμενο για καβγα

Από τα στόμια βγαίνει η δύναμη και όχι από τὰ στοματα

Βιβλιογραφια

[VELI](#) Vocabolario Etimologico della Lingua Italiana - Ottorino Pianigiani.